

MEĐUNARODNA SINDIKALNA SARADNJA – ključne organizacije

Međunarodna sindikalna saradnja sa nivou nacionalnih centrala, prvenstveno se odvija preko **Međunarodne konfederacije sindikata – MKS**, **Evropske konfederacije sindikata – EKS**, **Međunarodne organizacije rada – MOR**.

MKS i EKS decentralizovane sindikalne konfederacije, čije ustrojstvo podsjeća na ustrojstvo nacionalnih sindikalnih centrala, tj. njihove članice su nacionalne sindikalne centrale iz čijih se redova biraju organi na Kongresu. Sindikati – njihove članice samostalno sprovode sindikalnu politiku na nacionalnom nivou, bez upliva uticaja od strane MKS ili EKS, osim u slučajevima kada to same zatraže u formi savjeta, preporuke itd.

Međunarodna organizacija rada je agencija Ujedinjenih nacija, i to najstarija i jedina koja je konstituisana na tripartitnom nivou. Njene članice su države, članice Un-a. Konvencije koje države ratifikuju imaju status primarnog pravnog izvora, što znači da su obavezujuće za države koje su ih ratifikovale.

Kratak pregled s osvrtom na ulogu SSCG

Međunarodna konfederacija sindikata (International Trade Union Confederation) je krovna međunarodna sindikalna konfederacija koja zastupa radne ljude širom svijeta. U MKS je učlanjena 301 nacionalna sindikalna centrala koje predstavljaju oko 176 miliona radnika iz 151 države (SSCG je jedina iz naše zemlje, a ujedno smo i jedna od organizacija osnivača MKS).

MKS je osnovan na osnivačkom kongresu u Beču, februara 2006. godine. Okuplja bivše članice Međunarodne konfederacije slobodnih sindikata ICFTU, čiji je SSCG bio dugogodišnji član i Svjetske konfederacije rada (WCL) zajedno sa sindikalnim organizacijama koje nisu bile globalno udružene.

Nakon pregovora ICFTU i WCL su prestale postojati 2006. godine kako bi otvorile put osnivanju MKS-a.

Osnovni cilj MKS-a je promovisanje i obrana radničkih prava i interesa putem međunarodne saradnje između sindikata, globalnih kampanja i zagovaranja unutar glavnih globalnih institucija. Program rada koji je usvojen na Osnivačkom kongresu određuje opštu politiku MKS-a.

Glavna područja aktivnosti uključuju:

- sindikalna i ljudska prava,
- privreda, društvo i radno mjesto,
- međunarodnu solidarnost.

MKS se pridržava načela sindikalne demokratije i nezavisnosti, kako je navedeno i u Statutu. Glavno tijelo MKS-a je Kongres koji se sastaje svake četiri godine te Glavni odbor i Izvršni odbor. MKS vodi generalni sekretar.

Generalna sekretarka MKS-a: Sharan Burrow (Australija)

Zamjenik generalnog sekretara: Jaap Wienan (Holandija)

Predsjednik MKS-a: Michael Sommer (Njemačka)

MKS ako globalna sindikalna federacija radi efikasnosti djeluje kroz svoje regionalne organizacije (u principu geografski odgovaraju kontinentima):

- **Panevropski regionalni savjet (PERC)**
- Regionalna organizacija za Aziju i Tihi okean (ITUC-AP)
- Afrička regionalna organizacija (ITUC-AF)
- Američka regionalna organizacija (TUCA)

MKS blisko surađuje sa Europskom konfederacijom sindikata (ETUC), globalnim sindikalnim federacijama i Sindikalnim savjetodavnim odborom u OECD-u (TUAC). Takođe ima blisku saradnju sa Međunarodnom organizacijom rada (ILO). Novi generalni direktor MOR-a, je bivši generalni sekretar MKS-a, Gaj Rajder i to je po prvi put u stogodišnjoj historiji MOR-a, da se na čelu tog tripartitnog tijela nalazi predstavnik radnika.

SSCG je članica Regionalne sindikalne mreže PERC-a „Forum sindikata JIE“, koji okuplja nacionalne sindikalne centrale sa prostora ex Yu, Rumunije, Albanije i Bugarske. Sastanci se održavaju najmanje jednom godišnje, a radom mreže se tehnički koordinira iz Regionalne kancelarije MKS-a iz Sarajeva. Generalni sekretar SSCG je po funkciji član Izvršnog odbora PERC-a, i sastanci IO se održavaju svake godine u martu mjesecu u Briselu. Takođe, PERC početkom septembra svake godine okuplja čelnike nacionalnih sindikalnih centrala na tzv „Ljetnjoj školi“, tj.sastanci gdje se predstavljaju nacrti strategija za naredni period i razmjenjuju informacije od vitalnog značaja za sindikalni pokret.

.....
Evropska konfederacija sindikata (European Trade Union Confederation – ETUC), je osnovana 1973.godine i promovira interese radnika na evropskom nivou i predstavlja ih u EU institucijama.

U EKS je učlanjeno 85 nacionalnih sindikalnih centrala iz 36 zemalja, kao i 10 evropskih granskih federacija, što predstavlja ukupno oko 60 miliona radnika. SSCG trenutno ima status članice – posmatrača, a u junu 2013.godine, podnesen je zahtjev za punopravno članstvo.

EKS je jedan od socijalnih partnera na evropskom nivou (sa strane poslodavaca je BUSINESSEUROPE)i priznat je od strane EU.

Generalni sekretar: Luka Vinsentini (Italija)

EKS je osnovao svoj edukacioni odsjek - Evropski sindikalni institut (European Trade Union Institute – ETUI), koji je zadužen za sprovođenje trening programa. SSCG je u 2013.godini uspostavio saradnju sa ETUI, čiji je rezultat održavanje seminara u septembru, u Baru.

U ranijem periodu su članice EKS bile samo nacionalne centrale iz zemalja članica EU, dok su od prije nekoliko godina otvorili vrata i za organizacije iz drugih evropskih zemalja, uz davanje prednosti zemljama-kandidatima za ulazak EU.

SSCG je u martu 2015.godine primljen u svojstvu punopravnog člana EKS.

.....
Međunarodna organizacija rada (International Labour Organization), je specijalizovana agencija Ujedinjenih nacija koja promovira socijalnu pravdu i međunarodno priznata ljudska i radnička prava. Osnovana je 1919. godine Poveljom iz Versaja i postala je prva specijalizovana agencija UN-a 1946. godine.

ILO formuliše međunarodne standarde rada u obliku konvencija i preporuka koje postavljaju minimalne standarde radnog prava: slobodu udruživanja, pravo na organiziranje, kolektivno pregovaranje, ukidanje prisilnog rada, jednake šanse i jednaki tretman, te druge standarde kojima se reguliraju uvjeti u cijelom rasponu pitanja vezanih za rad. Pruža tehničku pomoć u slijedećim područjima: strukovno obrazovanje i strukovna rehabilitacija; politika zapošljavanja; administracija rada; radno pravo i industrijski odnosi; razvijanje menadžmenta; zadruga; socijalna sigurnost; statistika vezana uz rad, te sigurnost i zaštita na radu.

ILO promoviše razvijanje nezavisnih poslodavačkih i radničkih organizacija te tim organizacijama osigurava trening i savjetodavne usluge. Unutar sastava Ujedinjenih nacija, ILO je jedinstven po svojoj tripartitnoj strukturi u kojoj radnici i poslodavci učestvuju u radu upravnih organa organizacije kao ravnopravni partneri vladama.

Crna Gora je ratifikovala do sada 68 konvencija, uključujući 8 fundamentalnih. Gotovo sve ratifikovane konvencije su naslijeđene od SFRJ, a u junu 2006.godine ponovo ratifikovane.

Svake godine u Ženevi, u junu se održava Međunarodna konferencija rada na kojoj učestvuju zemlje članice MOR-a. Konferencija traje tri sedmice, s tim što su prve dvije pripremne, gdje sve tri grupe odvojeno rade, dok se tokom posljednje sedmice održava plenarni skup, na kojem se diskutuje i glasa o konvencijama i preporukama.

SSCG ima za sada odličnu saradnju sa MOR-om, pogotovo preko Regionalne kancelarije u Budimpešti. Za radnička pitanja u Regionalnoj kancelariji je zadužen Ovidiju Žurka.

Regionalna sindikalna saradnja

„Solidarnost“

- Regionalni sindikalni savjet „Solidarnost“, osnovan je 2011.godine u Ljubljani, gdje i potpisana osnivačka povelja. Inicijator osnivanja Foruma je bio Savez slobodnih sindikata Slovenije – ZSSS uz podršku Evropske konfederacije sindikata – EKS i Fondacije Fridrih Ebert.
- Članice RSS „Solidarnost“ su reprezentativne nacionalne sindikalne centrale sa prostora ex YU.
- Ciljevi ovog regionalnog savjeta su jačanje bilateralnih i multilateralnih odnosa između sindikata u svrsi veće zaštite interesa radnika i razvoja sindikata na ovom području.
- Razlog za formiranje jednog ovakvog sindikalnog savjeta je to što u se regionu već dugo sele kapital, firme i radnici, stoga je kao odgovor na takav trend bilo potrebno uspostaviti blisku saradnju između federacija i konfederacija sindikata, kako bi se efikasno odgovorilo na izazove i zaštitili interesi naših članova i drugih radnika.
- Takođe, jedan od ciljeva je i razmjena iskustava sindikata koji su već okončali, ili su pri kraju procesa EU integracija. Formiranje Foruma je usko vezano i za projekat Evropske komisije koji sprovodi EKS (
- **RSS „Solidarnost“ je neformalno tijelo, nije institucija ili pravno lice. Ono obezbjeđuje platformu za jednaku saradnju sindikalnih centrala – njegovih osnivača, i svi sporazumi su usvojeni uz saglasnost svih članica.**
- Regionalni savjet nije pravno lice i za sada su troškovi njegovog funkcionisanja pokriveni od strane Regionalne kancelarije Fondacije Fridrih Ebert iz Beograda. Potpisnici Povelje su se obavezali da će u buduće pokušati da nađu održivi mehanizam za finansiranje rada Foruma.
- Na osnivačkom sastanku je dogovoreno da svake godine mjenja predsjedavanje Savjetom. Ukoliko iz jedne države postoje dvije članice, a to je slučaj sa većinom, predsjedavanje se smjenjuje na 6 mjeseci. Uloga predsjedavajućeg je da organizuje sastanak 2 puta godišnje u svojoj zemlji.

Savez sindikata blisko saraduje i sa **Fondacijom Fridrih Ebert**, preko regionalne kancelarije ove fondacije u Beogradu.